

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIT-270/11-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení:	Základní škola a Mateřská škola Hněvošice, okres Opava, příspěvková organizace
Sídlo:	Lesní 147, 747 35 Hněvošice
IČ:	75 026 805
Identifikátor:	600 142 736
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Andělou Smutnou, ředitelkou
Zřizovatel:	Obec Hněvošice, Opavská 170, 747 35 Hněvošice
Místo inspekční činnosti:	Základní škola, školní družina; Lesní 147, Hněvošice
Termín inspekční činnosti:	8. – 10. únor 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu základní školy s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, hodnocení souladu školního vzdělávacího programu školní družiny s právními předpisy podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Cíle inspekční činnosti:

- zhodnotit podmínky, průběh a výsledky vzdělávání v základní škole podle příslušných vzdělávacích programů,

- zhodnotit naplnění školního vzdělávacího programu (ŠVP) základní školy a jeho soulad s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (RVP ZV),
- zhodnotit soulad ŠVP školní družiny (ŠD) s právními předpisy, posoudit jeho obsah podle ustanovení § 5 odst. 2 školského zákona.

Aktuální stav školy

Základní škola a Mateřská škola Hněvošice, okres Opava, příspěvková organizace („škola“) sdružuje základní školu, mateřskou školu, školní družinu a školní jídelnu-výdejnu. V základní škole (ZŠ) se vzdělávají pouze žáci prvního stupně. V 1. - 4. ročníku se vyučuje podle ŠVP Tvořivá škola s motivačním názvem „Máme blízko k přírodě“, v 5. ročníku je realizován dobíhající vzdělávací program Základní škola. ZŠ se zařadila do sítě „Tvořivých škol“ a do sítě škol se zájmem o ekologickou výchovu „M.R.K.E.V.“

Nejvyšší povolený počet žáků ZŠ je 95. K termínu inspekční činnosti ji navštěvovalo 39 žáků ve třech třídách, využito bylo 41 procent kapacity. Počet žáků se v posledních třech letech výrazněji neměnil. Zřizovatel každoročně uděluje výjimku z nejnižšího počtu žáků. V ZŠ se vyučují čtyři žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP), všichni se zdravotním postižením.

Škola se nachází v klidném místě na okraji obce. Sídlí v dvoupodlažní budově z roku 1959, v níž jsou vytvořeny vhodné podmínky pro vzdělávání, včetně hygienických; počítá se s dalšími stavebními úpravami. Od poslední inspekce (2007) došlo ke zlepšení materiálního zázemí (obnova žakovského i učitelského nábytku, nákup didaktické techniky a knih). V roce 2008 byla jmenována nová ředitelka školy, která zajišťuje její další rozvoj a inovace ve vzdělávání.

Výuka v ZŠ probíhá v účelně vybavených kmenových a odborných učebnách (počítačová, multifunkční zahrnující hudebnu, čítárnu a audiovizuální vybavení). Žáci mají k dispozici malou tělocvičnu, venkovní travnaté hřiště a školní pozemek, mohou využívat i keramickou pec. Prostředí školy je příjemné, chodby a další prostory zdobí nástěnky a výtvarné práce. Jedno oddělení školní družiny disponuje samostatnou, vhodně vybavenou místností.

Celá organizace má 14 zaměstnanců. Základní vzdělávání zajišťuje 5 vyučujících a jedna asistentka pedagoga, tři učitelky a vyučující náboženství splňují příslušné předpoklady odborné kvalifikace stejně jako asistentka pedagoga. Jedna učitelka si doplňuje kvalifikaci vysokoškolským studiem. Provoz školní družiny (ŠD) zabezpečuje vychovatelka s požadovaným vzděláním.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k příslušným vzdělávacím programům

ZŠ dostatečně informuje o své vzdělávací nabídce, zejména prostřednictvím dobře zpracovaných internetových stránek školy i zřizující obce a pomocí informačních letáků a plakátů. Děti z mateřské školy se účastní společných akcí se ZŠ. Rodiče získávají informace o škole a o prospěchu a chování žáků prostřednictvím deníčků, žakovských knížek, telefonicky i elektronickou cestou, prostřednictvím sebehodnocení a hodnocení žáků na třídních schůzkách a při návštěvách školy, např. při příležitostech oslav či Dnů

otevřených dveří aj. Informační roli plní také tištěná a elektronická média - školní časopis, časopis obecního úřadu, webové stránky školy.

Pro přijímání ke vzdělávání ZŠ vytváří rovné podmínky, dodržuje ustanovení právních předpisů. Ve zdůvodněných případech ředitelka povoluje odklady povinné školní docházky (pro letošní školní rok 25 procent dětí). Rodiče se na chodu školy podílejí zvláště prostřednictvím zástupce ve školské radě. Při škole působí Klub rodičů a přátel školy jako občanské sdružení. Spolupracuje s ředitelkou, finančně přispívá na dopravu žáků na školní a mimoškolní akce, na odměny a soutěže. Pro žáky organizuje zajímavé akce, např. dětský karneval.

Školní vzdělávací program byl vytvořen s přispěním „Modelového školního vzdělávacího programu Tvořivá škola“, nese motivační název „Máme blízko k přírodě“. Je založen na principu činnostního učení, preferuje metodu objevování neznámého. V učebním plánu došlo k posílení hodin českého jazyka a matematiky, informatiky a vyučovacích předmětů vytvořených ze vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět, Člověk a svět práce. Jako nepovinný předmět se tradičně vyučuje náboženství. Podle ŠVP se žáci jako „ochránci, fotografové nebo hasiči..." učí objevovat sebe, své možnosti a schopnosti, poznávají jeden druhého, učí se spolupracovat, tolerovat se, respektovat se, pomáhat si, učí se sebeovládat, efektivně a otevřeně komunikovat, utvářet a obohacovat mezilidské vztahy, vědomosti, dovednosti a schopnosti podle témat jednotlivých školních projektů.

Vyučující zajišťují bezpečné prostředí pro vzdělávání, podporují zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků. Pravidelně a prokazatelným způsobem je seznamují s bezpečnostními riziky včetně předcházení úrazům, přispívají k příznivému klimatu školy. Žáci se zapojují do rozličných aktivit vedoucích k rozvoji klíčových kompetencí. Škola dlouhodobě spolupracuje se školou v polských Scieborzycích Wielkich. Žáci se podílejí na aktivitách obce (vystoupení pro seniory, vítání občánků, besídka ke Dni matek). Ve 4. ročníku absolvují dopravní kurs, účastní se besed v opavské knihovně, zapojují se do aktivit Dne Země spojeného s projektem „Čajování“, navštěvují divadelní představení. Vyučující organizují školní výlety a exkurze (Dinopark v Dětmarovicích, Bruntál, lyžařském centru v Tošovicích), realizují rozličné školní projekty, např. „Narozeniny a svátky“ (1., 2. ročník), „Putování po Hněvošicích“ (3. ročník), „Jsme kamarádi“ (4. ročník) a „Putování po stopách Bílé Opavy“ (5. ročník). ZŠ pořádá přednáškovou činnost v oblasti prevence výchovy a vzdělávání (šikana, kursy zaměřující se na komunikativní dovednosti, tresty, oprávněné požadavky, vytváření pravidel ve skupině, čirodině). Pro rodiče a děti se pořádají tvořivé dílny ve škole, vyučující zvou rodiče do výuky (Dny otevřených dveří), zvou rodiče předškoláků a jejich děti do prvních tříd. Především rodičovské veřejnosti škola nabízí volnočasové aktivity – „Jarní prázdniny na horách“, „Betlém ŠD“, „Den matek“, „Den dětí“, „Pohádkové odpoledne pro prarodiče“, slavnostní zápis dětí do 1. třídy, slavnostní rozloučení s „pátáky“ atd.

ZŠ vede evidenci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) a úspěšně je vzdělává. Potřebným žákům zajišťuje reedukační péči a individuální doučování, pro čtyři z nich zpracovala individuální vzdělávací plány ve spolupráci s příslušnými poradenskými zařízeními. Garantem péče o handicapované žáky je ředitelka školy, u jednoho žáka se zdravotním postižením působí asistentka pedagoga.

Výuka i realizované aktivity podporují rozvoj funkčních gramotností žáků. Vyučující volí vhodné formy a metody vzdělávání, uplatňují pozitivní motivaci, při výuce využívají počítačové programy. V hospitovaných hodinách chybělo závěrečné zhodnocení práce žáků, vyučující hodnotily průběžně; hodnocení žáků uplatňují souhrnně na konci dne či týdne. S celoročním projektovým vyučováním je úzce spojeno sebehodnocení žáků a motivační hodnocení.

Celkové vzdělávací výsledky hodnotí na jednáních metodického sdružení a pedagogické rady. V uplynulém školním roce prospělo přes 80 procent žáků s vyznamenáním, ostatní prospěli. Nadané žáky učitelé podporují, zapojují je do školních projektů a soutěží (recitační, výtvarné, matematické – „Klokan“, Pythagoriáda“). Žáci se účastní práce v kroužcích (výtvarný – „dovedných rukou“, dramatický). Talentovaní žáci pomáhají prospěchově slabším kamarádům.

Škola zjišťuje celkovou úspěšnost žáků (v rámci jejich individuálních předpokladů) v realizovaných vzdělávacích programech v návaznosti na požadované výstupy ŠVP a RVP ZV. Znalosti a dovednosti žáků z českého jazyka, anglického jazyka, matematiky, prvouky a přírodovědy si vyučující ověřují čtvrtletními a dalšími kontrolními písemnými pracemi, a to ve všech ročnících. Učitelé připravují žáky 5. ročníku na navazující vzdělávání v základní škole v Koberčicích, vyhodnocují úspěšnost svých absolventů. Měřítkem úspěšnosti žáků jsou dobré výsledky dosažené v různých soutěžích.

Škola se v posledních letech zapojila do rozvojových programů vyhlášených MŠMT. V roce 2007 obdržela finanční prostředky na „Státní informační politiku ve vzdělávání“, v letech 2008 a 2009 na zvýšení nenárokových složek platů a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků, dále v roce 2009 na posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků, na školní potřeby pro žáky 1. ročníků základního vzdělávání a v rámci rozvojového programu „Hustota“ a „Specifika“ na financování funkce asistenta pedagoga k žákovi se zdravotním postižením. Uvedené účelové finanční prostředky byly použity v souladu s cíli programů.

ZŠ zajišťuje podporu žákům s možnými riziky neúspěšnosti. Vyučující spolupracují s rodiči, nabízejí doučování, uplatňují individuální přístup při zadávání úkolů. Příznivému vzdělávacímu klimatu a nízkému výskytu rizikového chování žáků nahrává charakter školy s malým počtem tříd a žáků. V loňském školním roce vyučující udělili pochvaly necelým třiceti procentům žáků. Kázeňská opatření (napomenutí třídního učitele) byla loni uložena jen necelým třinácti procentům žáků. O výchovných problémech jsou prostřednictvím žákovských knížek ihned informováni rodiče. Závažnější problémy řeší ředitelka školy pohovory se žáky, k jednání přizývá také rodiče žáků.

Oblast prevence sociálně patologických jevů koordinuje školní metodička prevence spolu s ředitelkou školy, opírá se o zpracovanou dokumentaci (*Minimální preventivní program pro školní rok 2010/2011*). K úspěšnému provádění prevence přispívá dobrá spolupráce s rodiči, široká nabídka zájmové činnosti a volnočasových aktivit. Prevence školní úrazovosti je účinná, míra úrazovosti se v posledních třech letech výrazně snížila. Tomuto trendu napomáhá funkční školní řád a dobře zpracované řady odborných učeben i tělocvičny. V ZŠ se zdárně rozvíjí podpora výchovy ke zdraví. Pro žáky je zajištěn pitný režim. Při výuce se uplatňují tělovýchovné chvilky, v průběhu velké přestávky žáci mohou pobývat i venku, v učebnách a školní družině jsou zavedeny odpočinkové zóny. Kromě běžné výuky učitelé organizují sportovní aktivity - „olympijské hry“, cvičení v přírodě nebo projekt „Týden zdraví“ zaměřený na zvyšování tělesné kondice žáků. Žáci se zapojují do sportovních soutěží (turnaje ve florbalu, vybíjené, kopané aj.), účastní se besed na téma první pomoc s praktickou ukázkou. Výuka plavání pro žáky 2. - 4. ročníku je v rámci tělesné výchovy (TV) zajištěna v Opavě. Plavecký výcvik využívají i žáci 1. ročníku. V 5. ročníku navštěvují žáci v rámci TV squash.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Vzdělávací nabídka školy odpovídá podmínkám jejího zařazení do školského rejstříku. ŠVP pro základní vzdělávání je zpracován podle požadavků školského zákona a v požadované struktuře dané RVP ZV. Vychází z reálných podmínek a možností školy, zohledňuje potřeby a možnosti žáků při dosahování cílů vzdělávání, napomáhá vytvářet příznivé vzdělávací klima. ŠVP zpracovaný pro školní družinu odpovídá právním předpisům, jeho obsah je v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 školského zákona. Drobné formální nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

V době inspekční činnosti zajišťovalo základní vzdělávání šest pedagogických pracovníků, čtyři učitelky, vyučující náboženství a asistentka pedagoga. Převažují zkušení pracovníci s delší praxí. Tři učitelky získaly odbornou kvalifikaci požadovanou pro výuku na 1. stupni základní školy. Jedna učitelka zahájila vysokoškolské studium vedoucí ke splnění kvalifikačních předpokladů. Požadované vzdělání splňuje duchovní – učitel náboženství i asistentka pedagoga. Organizační zajištění výuky vhodně využívá odbornou kvalifikaci vyučujících, umožňuje jejich zastupitelnost. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) probíhá plánovitě, odpovídá finančním možnostem školy a respektuje požadavky pedagogů. Mezi stanovené priority patří formy a metody práce se žáky, cizí jazyky, prevence sociálně patologických jevů, práce se žáky se SVP a environmentální výchova.

Ředitelka školy splňuje požadavky pro výkon funkce a plní právní povinnosti vyplývající z příslušných ustanovení školského zákona. Absolvovala kvalifikační studium pro ředitele škol a školských zařízení. Průběžně se účastní kurzů zaměřených na školskou legislativu, oblast ICT, environmentální výchovu či práci se žáky se SVP a třídními kolektivy. Zpracovala přehlednou koncepci rozvoje školy. Stanovila v ní priority vedoucí k postupnému zkvalitňování vzdělávání a naplňování ŠVP - důraz klade na klima školy, práci s talentovanými a integrovanými žáky, profilaci vzdělávací nabídky a spolupráci školy s veřejností. Spolupracuje se školskou radou, jejíž práce se účastní i jeden zástupce rodičovské veřejnosti. Účastní se jednání, informuje ji o činnosti školy a přijímá opatření na základě jejich podnětů. Zajišťuje informovanost zákonných zástupců o výsledcích vzdělávání žáků prostřednictvím pravidelných třídních schůzek, zápisů v žákovských knížkách, při individuálních konzultacích či telefonicky. Zabezpečuje také školní poradenství spolu se školní metodičkou prevence a třídními učiteli. Při péči o potřebné žáky učitelé spolupracují se školskými poradenskými zařízeními se sídlem v Opavě. Při vytváření vzdělávací nabídky škola spolupracuje se strategickými i jinými partnery – se školskou radou, zřizovatelem, školskou radou, základní školou v Kobeřicích, polskou školou v obci Sciborzyce Wielkie, Policií ČR, místními dobrovolnými hasiči aj.

Finanční předpoklady školy byly hodnoceny na základě ekonomických a výkonových ukazatelů za roky 2007 až 2009. Ve sledovaném období hospodařila především s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu a s příspěvkem na provoz z rozpočtu zřizovatele. Finanční prostředky státního rozpočtu škola použila zejména na platy a související zákonné odvody, na učební pomůcky, základní školní potřeby a DVPP. Dotace ze státního rozpočtu činily v průměru 78 procent celkových ročních neinvestičních výdajů školy. Dotace zřizovatele na provoz činily v průměru 21 procent celkových ročních neinvestičních výdajů školy. Budova je ve vlastnictví zřizovatele, škole ji má svěřenu do správy. Běžnou drobnou údržbu a opravy neinvestičního charakteru zajišťuje škola z prostředků na provoz poskytnutých zřizovatelem. V posuzovaném období škole nebyly přiděleny finanční prostředky na investice, nepoužila ani vlastní investiční zdroje. Výdaje na učebnice, učební pomůcky a základní školní potřeby v roce 2009 oproti

roku 2007 a 2008 vzrostly. Na DVPP škola vynakládá pouze prostředky ze státního rozpočtu.

ZŠ průběžně provádí autoevaluaci, jejímž cílem je dlouhodobě zajistit pokračování dlouhodobě budovaného dobrého jména školy. Využívá vlastní dotazníková šetření, je zapojena do autoevaluačního projektu „Mapa školy“. Ředitelka zpracovala vlastní hodnocení za období školního roku 2008/2009 s konkrétními závěry. Na něj navazuje shrnující hodnocení za období školních roků 2007/2008, 2008/2009 a 2009/2010. Mezi silné stránky školy řadí pozitivní klima a spolupráci s rodiči. Rezervy spatřuje v materiálním vybavení školy. Prostorové podmínky ZŠ využívá účelně. Bezpečnost školních prostor dosahuje obvyklého standardu, bezbariérový přístup je zajištěn do prvního podlaží. V oblasti ICT škola inovuje materiálního vybavení, přibyl datový projektor a interaktivní tabule. Stávající počítačová učebna nabízí deset počítačů s vysokorychlostním internetem, další čtyři se využívají v jiných učebnách. Vyučující disponují třemi přenosnými počítači („notebooky“), dva se využívají pro práci s dyslektickými žáky a jeden přísluší k interaktivní tabuli. Jeden počítač je po dohodě se zřizovatelem (projekt EU) určen veřejnosti, funguje v úředních hodinách jako veřejný internet pro občany.

Vnitřní kontrolní mechanismy jsou funkční, řídí se plánem kontrolní a hospitační činnosti. Sledované oblasti jsou jasně stanoveny. Uskutečněné hospitace se zaznamenávají do písemných záznamů, ředitelka je s učiteli vyhodnocuje. Informační a komunikační systém jev ZŠ dobře nastaven. Učitelé sledují informace ve sborovně, funguje elektronická pošta, telefonický i osobní kontakt. Úroveň komunikace s rodiči odpovídá potřebám školy, výjimkou nejsou osobní setkání vyučujících se zákonnými zástupci.

Závěry, celkové hodnocení školy (ZŠ)

Realizovaná nabídka vzdělávání v ZŠ odpovídá požadovaným standardům. Podpora rozvoje osobnosti žáků je ve škole funkční, úroveň výsledků vzdělávání odpovídá požadavkům RVP ZV. Bezpečnost a ochranu zdraví žáků škola zajišťuje v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona.

ZŠ poskytuje vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Systematická práce ředitelky provázená velmi dobrou prací vyučujících vede k vytváření pozitivního vzdělávacího klimatu. Organizace výuky podporuje rozvoj klíčových kompetencí žáků.

Finanční zdroje, které měla škola ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení. Škola vhodně využívá možností rozvojových projektů.

Školní systémy pro hodnocení, vnitřní kontrolu, předávání informací a poradenství jsou funkční a zajišťují řádný chod školy.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Ostravě dne 17. února 2011

razítko

Mgr. Jiří Slepíčka, školní inspektor

Jiří Slepíčka v. r.

Bc. Jaroslava Sivková, kontrolní pracovnice

Jaroslava Sivková v. r.

Mgr. Jan Szotkowski, školní inspektor

Jan Szotkowski v. r.

Datum a podpis ředitele školy/školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Ostravě dne 23. února 2011

razítko

Mgr. Anděla Smutná, ředitelka

Anděla Smutná v. r.

Připomínky ředitele školy/školského zařízení

11. 3. 2011

Připomínky nebyly podány.